

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Plan 75

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1974

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

07.MAR 75
FOLKETINGET

det radikale venstre **PLAN** **75**

Den radikale folketingsgruppe — december 1974

Den radikale folketingsgruppe giver i Plan 75 anvisninger på bekæmpelse af arbejdsløsheden og forbedringer i vilkårene for erhverv og samfundsøkonomi.

Det påpeges, at krisen næppe er af kortere varighed, fordi den har sammenhæng med store ændringer i verdensøkonomien.

Der kræves derfor en aktiv og positiv medvirken fra befolkningen.

Danmark har ofte været udsat for økonomiske tilbageslag. Den nuværende krise hænger sammen med langsigtede tendenser i verdensøkonomien. Befolkningstilvæksten i de fattige lande og den økonomiske vækst i de rige lande medfører nu et sådant pres på naturrigdomme, altså energi, fødevarer og en række råvarer, at store dele af verden står overfor dybtgående omstillingsproblemer.

Efter Det radikale Venstres opfattelse er der ikke grund til at antage, at krisen har forbigående karakter, eller kan klares alene med traditionelle midler. Arbejdet med de langsigtede problemer: Energiforsyning, råstofknaphed og miljøproblemer må derfor fremskyndes. De mere kortsigtede foranstaltninger må indrettes, så de kan støtte en løsning af de langsigtede opgaver.

Der er ikke et pålideligt grundlag for en dybtgående vurdering af krisens årsager. Dette kan føre til, at man tilrettelægger en fejlagtig politik.

1. Det radikale Venstre foreslår derfor, at regeringen allerede nu udpeger en ekspertgruppe til så hurtigt som muligt at analysere krisens særlige karakter og vurdere dens varighed. Der bør tages initiativ til iværksættelse af en lignende analyse i EF og OECD.

Krisen rammer Danmark på et tidspunkt, hvor vi har store økonomiske vanskeligheder, og hvor mulighederne for en selvstændig økonomisk politik er meget snævre. Stærkere prisstigninger på importvarer end på vore eksportvarer har stoppet mange års velstandsudvikling og forstærket de i forvejen store valutavanskeligheder. Disse vanskeligheder forøges yderligere af problemerne i de lande, vi samhandler med. Hertil kommer, at vi har en gæld til udlandet på 30 milliarder kr., delvis i form af kortfristede lån og kreditter.

I forbindelse med bekæmpelse af arbejdsløsheden skal der derfor udvises stor forsigtighed ved tilrettelæggelsen af den økonomiske politik.

Dette kræver også en aktiv og positiv medvirken fra befolkningens side, for det er ikke kun et "teknisk" problem at få udvidet spillerummet for den økonomiske politik. Det er i høj grad et spørgsmål om at tilvejebringe et fornuftigt samarbejds-klima. Det er nødvendigt, at der skabes et bredt politisk samarbejde mellem partier, der repræsenterer betydelige befolkningsgrupper. Det er også nødvendigt, at ar-

bejdsmarkedets og erhvervenes organisationer indretter deres bestræbelser på at støtte den økonomiske politik, der er nødvendig for at komme arbejdsløsheden til livs.

2. Det radikale Venstre finder det derfor absolut nødvendigt, at der nu indledes politiske forhandlinger med sigte på at skabe et sådant bredt samarbejde omkring de foreliggende opgaver. Uden politisk samordning er det ikke muligt at gennemføre en økonomisk samordning.

Det er nødvendigt, at der skaffes offentlige midler til en erhvervs- og beskæftigelsesfremmende politik. Det kan komme til at dreje sig om ganske betydelige beløb.

3. De i septemberforliget aftalte besparelser må derfor gennemføres. Den usikkerhed, der hersker omkring disse besparelser og dermed omkring finanspolitikken, vanskeliggør tilrettelæggelsen af den økonomiske politik. Det kan ikke være i nogens interesse, og regeringen må derfor sørge for, at septemberbesparelsernes skæbne nu bliver afklaret.

Vi har allerede nu et stort løbende underskud på statens finanser, og det vil vokse i den kommende tid.

4. Derfor må en erhvervs- og beskæftigelsesfremmende politik foruden af offentlige besparelser også finansieres ved optagelse af indenlandske statslån.

Der kan når som helst opstå valutauro som følge af internationale forhold. Derfor er det nødvendigt, at Nationalbanken kan føre en fast pengepolitik.

5. Derfor opretholdes systemet med loft over bankernes udlån som et beredskab over for uro på pengemarkedet. Udlånsloftet skal imidlertid ikke tage sigte på en egentlig begrænsning af den normale kreditgivning.

For at styrke pengepolitikken yderligere og for at skabe grundlag for et mere stabilt boligbyggeri foreslår Det radikale Venstre ændringer i realkreditlovgivningen.

6. Realkreditinstitutterne skal fremtidig skaffe sig de midler forlods, som de videreudlåner til deres kunder.
7. Der indføres pligt til forhåndsbetaling af nyt byggeri, hvilket vil virke stabiliserende på byggerytmen.
8. Det radikale Venstres og Socialdemokratiets forslag om en værdifast opsparings- og finansierungsordning gennemføres snarest.

Det er ikke sandsynligt, at man i 1975 vil nå op på igangsættelse af de i boligforliget forudsatte 40.000 boliger. Derfor må beskæftigelsen inden for byggefagene stimuleres på anden måde.

9. Det radikale Venstre foreslår, at der skabes betydelige lånemuligheder til moderniserings-, isolerings- og reparationsarbejder i den bestående boligmasse, der foretages i perioden indtil april 1976. Lånene, der skal kunne ydes både til ejere og lejere og både til udlejningsejendomme og enfamiliehuse, skal forrentes med 7 1/2% og have en løbetid på op til 10 år.

En erhvervs- og beskæftigelsesfremmende politik har til forudsætning, at omkostningsstigningerne bremses, så erhvervslivets konkurrenceevne kan genskabes.

10. Det radikale Venstre opfordrer derfor det private arbejdsmarked til snarest at afslutte sine overenskomstforhandlinger og på en måde, der betyder en afdæmpning af lønudviklingen. Det radikale Venstre understreger organisationernes ansvar over for denne opgave. Det radikale Venstre må advare mod, at man i den givne situation forlader sig på en politisk løsning.
11. Det radikale Venstre har længe krævet, at der skabes klarhed over lønpolitikken for de offentligt ansatte, og at regeringen allerede nu tilrettelægger og offentliggør statens lønpolitiske linie. Der kan efter Det radikale Venstres opfattelse i det store og hele ikke blive tale om reallønsforbedringer, og for de højere lønnede offentligt ansatte må der kunne blive tale om nogen reallønsnedgang.

Det er også vigtigt, at grundlaget for erhvervslivets udbygning styrkes.

12. Det radikale Venstre foreslår derfor, at reglerne om afskrivninger må forbedres, så afskrivninger på maskiner og inventar kan ske under en vis hensyntagen til genanskaffelsesværdien. I praksis kan det ske ved, at de såkaldte saldoafskrivninger kan ske på grundlag af 115% af det anskaffedes værdi.
13. Det radikale Venstre foreslår endvidere, at skattemæssigt underskud i en virksomhed skal kunne bringes til fradrag i overskud indtil 2 år før og 5 år efter pågældende år.

I en periode med afdæmpet aktivitet inden for erhvervslivet og de enkelte virksomheder vil det være hensigtsmæssigt, om virksomhederne kunne fremme arbejdet med at indfri forpligtelserne i henhold til den ny miljølov.

14. Med sigte herpå foreslår Det radikale Venstre, at der etableres en ordning, hvorefter der til særligt krævende foranstaltninger i henhold til miljølovgivningen, som det påhviler den enkelte virksomhed selv at udføre, kan ydes virksomhederne tilskud på 30% i 1975. Tilskuddet foreslås aftrappet med 10% hvert af de følgende år, således at tilskuddet helt bortfalder i 1978.

Mange virksomheders overlevelsessevne vil i den kommende tid afhænge af, at der både kan skaffes risikovillig kapital til investering, og at de ansatte udviser løn tilbageholdenhed i omstillingsperioder.

15. Med henblik herpå foreslår Det radikale Venstre, at man gennem ændrede skatteregler tilskynder til, at de ansatte får del i en virksomheds overskud. Ordningen skal basseres på, at både virksomheden og medarbejderne får skattefrihed for den del af overskuddet, der tilfalder medarbejderne. Det er dog en forudsætning, at disse midler anvendes til risikobærende investering i den pågældende virksomhed eller i en investeringsforening. Midlerne beskattes først, når de frigøres til forbrug.
16. Endvidere støtter Det radikale Venstre den planlagte forøgelse af statens indskud i Finansieringsinstituttet for Haandværk og Industri.

De mindre håndværks- og industrivirksomheder har gerne større omstillingsevne end den større industri. Mangel på risikovillig egenkapital og problemerne med at opnå fornøden bankkredit volder imidlertid ofte vanskeligheder.

17. Det radikale Venstre foreslår derfor, at håndværkerlåneordningen udvides til omkring 50 mill. kr., og at man særligt tager sigte på mindre byggevirksomheder, der vil omstille deres produktion til andre markedsområder eller til fremstilling af andre produkter. Man bør tage op til overvejelse at udbygge håndværkerlåneordningen med en statsgarantiordning, der kan lette optagelsen af driftskreditter for virksomheder under omstilling.
18. Da der også på længere sigt må ske afgang fra bygge- og anlægsgene, må der sættes ind med omskoling af arbejdere, der er uddannet inden for området.

Det offentlige kan på mange områder fremme beskæftigelsen ved udførelse af nyttige opgaver, der ikke fører til udvidelse af den offentlige sektor, og som derfor ikke medfører varige driftsudgifter. Ved tilrettelæggelsen bør man særligt sætte ind mod ungdomsarbejdsløsheden og hjælpe de langvarigt ledige.

19. Det radikale Venstre peger på vedligeholdelse og forbedring af bygninger af historisk eller iøvrigt fredningsværdig værdi. Endvidere bør der gives mulighed for, at plantningsarbejder (læhegn m.v.), dræning, vandløbsregulering, oprensning af vandløb og søer, skovarbejde også i private skove m.v. kan udføres med statstilskud, når der beskæftiges arbejdsløse. De nævnte arbejder er velegnede til udførelse i en beskæftigelsessvag periode og til samarbejde mellem stat og kommuner. De lokale arbejdsmarkedsnævn vil ofte kunne tage initiativer til iværksættelse af de nævnte arbejder.

Der bør tilvejebringes mulighed for, at de, der rammes af ledighed, kan anvende ledighedsperioder på nyttig vis.

20. Der må skabes kapacitetsmæssige forudsætninger for, at de, der ønsker det, kan anvende en arbejdsløshedsperiode til at forbedre deres erhvervsmæssige muligheder på kursus, ved efteruddannelse eller omskoling. Specielt for unge arbejdsløse må der åbnes adgang til værkstedsskoler og tekniske forskoler uden lærekontrakt. Arbejdsløshedsunderstøttelsen bevares, selv om der er tale om kursus uden for de traditionelle rammer.

En økonomisk krise af det omfang, som synes at være under udvikling, vil ramme både løntagere, unge, der er på vej ud på arbejdsmarkedet og selvstændige, som slås ud af deres erhverv.

21. Det radikale Venstre ønsker derfor, at arbejdsløshedsforsikringen tages op til overvejelse og ajourføring i lyset af den nye situation. Man skal særligt pege på, at de 18–22 åriges ret til støtte må forbedres, når de kommer direkte fra en afsluttet uddannelse og stiller sig til rådighed for arbejdsmarkedet. Tilsvarende bør adgangen til støtte forbedres for selvstændige, der stiller sig til rådighed for arbejdsmarkedet umiddelbart efter at have opgivet selvstændig virksomhed.
22. Det radikale Venstre foreslår, at der etableres en låneordning inden for det sociale system, så der efter vurdering af den enkeltes situation og forventede evne til at tilbagebetale kan ydes lån til overvindelse af midlertidige vanskeligheder som følge af arbejdsløshed. Dermed tilsigtes, at midlertidige vanskeligheder ikke skal føre til varige ændringer af ledighedsramtes forhold, f.eks. i boligmæssig henseende.

Man må se i øjnene, at Danmark ikke kan overvinde krisen, medmindre det sker som led i den almindelige udvikling i vor del af verden.

23. Derfor må regeringen støtte initiativer inden for EF til et yderligere udbygget valutasamarbejde og til en udbygning af samarbejdet om den økonomiske politik.

Den radikale folketingsgruppe, Christiansborg, 1218 København K.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk